

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 lipca 2020 r.

Formularz UK 1

Sygnatura akt

II K 982/19

1. USTALENIE FAKTÓW

1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.

Oskarżony

Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)

1.1.

P. P.

Oskarżony był ojcem J. P., urodzonego w dniu (...) Syn oskarżonego mieszkał z jego byłą żoną S. Z.. Wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 r. Sądu Okręgowego Warszawa – Praga zostały zasądzone alimenty na rzecz syna oskarżonego w kwocie po 700 złotych miesięcznie. Oskarżony od zasądzenia nie łożył tych alimentów, egzekucja była bezskuteczna. Oskarżony w tym czasie był zdrowy i zdolny do pracy, pracował dorywczo, zarabiał nieustaloną kwotę miesięcznie, nie miał innych osób na utrzymaniu. Oskarżony nie wpłacił na rzecz syna żadnej należności aż do dnia 10 października 2018 r., następnego dnia został osadzony do odbycia kary

		10 miesięcy pozbawienia wolności. Syn oskarżonego pozostawał na wyłącznym utrzymaniu jego matki, która pracowała i zarabiała około 3.900 złotych miesięcznie, mieszkała z rodzicami i korzystała z ich pomocy. Uchylenie się oskarżonego naraziło uprawnionego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
Oskarżony był ojcem J. P. i miał na jego rzecz łożyć alimenty w kwotach po 700 złotych miesięcznie. Oskarżony uchylał się od łożenia tych alimentów w okresie od dnia 9 lutego 2016 r. do dnia 10 listopada 2018 r.	Wiarygodna część wyjaśnień oskarżonego, Zeznania S. Z., Odpis wyroku. Wiarygodna część wyjaśnień oskarżonego, Zeznania S. Z., Odpis wyroku, pismo Komornika.	k.36v, k.3-4,108v, k.6. k.36v, k.3-4,108v, k.6, k.8.	
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.	S. M.	Czyn z aktu oskarżenia.	

Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
Wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego.	Niewiarygodna część wyjaśnień oskarżonego.	k.36v.	
1. Ocena DOWOdów			
1.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.	Wyjaśnienia oskarżonego w wiarygodnej części. Zeznania S. Z.	Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w tej części, w której podał, że był ojcem J. P., miał zasądzone alimenty na jego rzecz i wpłacił je jeden raz w listopadzie 2018 r. Ta część wyjaśnień oskarżonego znajduje bowiem potwierdzenie w zeznaniach S. Z. (k.3-4,108v). Zeznania oskarżycielki posiłkowej zasługują na wiarygodność, gdyż są logiczne, rzeczowe i znajdują potwierdzenie w wiarygodnej części wyjaśnień oskarżonego, treści wyroku (k.6) i piśmie Komornika (k.8).	
1.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za			

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1.2	Niewiarygodna część wyjaśnień oskarżonego	Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w części, w której podał, że płacił alimenty zawsze (w domyśle w okresie objętym aktem oskarżenia, każdego miesiąca, w wysokościach wynikających z wyroku), gdyż są w tej części nielogiczne, nierzeczowe oraz pozostają w sprzeczności z zeznaniami S. Z. i piśmie Komornika (k.8). Oskarżony wiedział ile wynosiły alimenty, wiedział zatem ile pieniędzy musiał zarobić by przy uwzględnieniu wydatków i kosztów własnego utrzymania przesłać kwotę 700 złotych na rzecz syna miesięcznie. Oskarżony w tym czasie był zdrowy, zdolny do pracy i nie miał innych osób na utrzymaniu. Miał zatem obiektywną możliwość wywiązania się z nałożonego obowiązku w całości.	
1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	

#	1.3. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem	I. art. 209 § 1 i 1 a k.k.	P. P.
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
<p>Należy zwrócić uwagę, że w dniu 31 maja 2017 r. uległa istotnej zmianie treść przepisu art. 209 k.k. Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. (Dz. U. poz. 773) wprowadziła bowiem odpowiedzialność w art. 209 § 1 k.k. za uchylanie się od łożenia alimentów na rzecz osoby uprawnionej, o ile wynika to z orzeczenia sądowego, a suma zaległości alimentacyjnych przekroczyła 3-krotność miesięcznych świadczeń. Natomiast surowszą odpowiedzialność wprowadził przepis art. 209 § 1a k.k., zgodnie z którym podlega odpowiedzialności ten kto uchylał się od łożenia alimentów i ponadto naraził osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Poprzednio obowiązująca treść art. 209 § 1 k.k. przewidywała karę grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2, jeśli sprawca uporczywie uchylał się od wykonywania obowiązku utrzymania osoby</p>			

uprawnionej, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Ze względu na uregulowanie art. 4 § 1 k.k. konieczne jest ustalenie stanu prawnego korzystniejszego dla oskarżonego. Odnosnie art. 209 § 1 k.k. przed zmianą ustawy i art. 209 § 1a k.k. po zmianie ustawy zagrożenie karą i podstawowe znamiona czynu zabronionego nie różnią się między sobą. Przepisy te różnią się znamionami odnośnie „uporczywości”, która występowała w poprzedniej ustawie, a nie obowiązuje od 31 maja 2017 r. oraz tym, że obowiązek alimentacyjny powinien wynikać z ustawy, czego nie przewidywała poprzednia ustawa. Oskarżony jest osobą zdolną do podjęcia pracy zarobkowej i wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego wobec syna, o czym świadczy, że przez cały przypisany mu okres uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego pracował dorywczo i był zdolny do pracy.

Dla przyjęcia, że zachowanie sprawy realizuje znamiona czynu zabronionego stypizowanego w art. 209 § 1a k.k. konieczne jest, aby sprawca naraził osobę uprawnioną na

niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W niniejszej sprawie tak niewątpliwie było, gdyż syn oskarżonego znajdował się na wyłącznym utrzymaniu jego matki. Matka pokrzywdzonego zarabiała do 3.900 złotych miesięcznie (k.108v). W tym czasie oskarżony dokonał jednej wpłaty na rzecz alimentów w kwocie 700 złotych miesięcznie, choć mógł łożyć je w wymaganej kwocie przez cały okres objęty zarzutem. Przemawia to za uznaniem, że zgodnie z treścią art. 4 § 1 k.k. należy zastosować wobec oskarżonego ustawę obowiązującą po 31 maja 2017 r. Należy zwrócić uwagę, że okres uchylania się przez oskarżonego z wykonywania obowiązku alimentacyjnego trwał 2 lata i 9 miesięcy.

Podkreślić należy, że była żona oskarżonego podejmowała zatrudnienie, co wiązało się ze znacznym wysiłkiem i poświęceniem. W tym czasie oskarżony musiał mieć dochody, skoro był w stanie przeżyć i zaspakajać swoje potrzeby. Gdyby syn oskarżonego musiał liczyć tylko na jego pomoc, nie zaspokoiłby nawet podstawowych potrzeb. Przemawia to więc za uznaniem, iż uprawniony do alimentacji znajdowała się w sytuacji narażenia na niemożność zaspokojenia

podstawowych potrzeb życiowych. W wyżej wymienionym okresie uchylenia się od łożenia alimentów oskarżony mógł świadczyć pracę, miał możliwości zarobkowania.

Należy zwrócić uwagę, że istota przestępstwa niealimentacji polega na tym, że niemożność zaspokojenia potrzeb życiowych następuje na skutek uchylenia się od obowiązku opieki przez jedną z osób zobowiązanych, nawet jeśli uprawiony ma zaspokojone wszystkie podstawowe potrzeby na skutek zwiększonego wysiłku innej osoby. W tej sytuacji nie można uznać, że utrzymywanie córki oskarżonego przez jej matkę zwalniało oskarżonego z obowiązku alimentacyjnego.

Niewątpliwie natomiast zdolności zarobkowe oskarżonego były zmniejszone, przez to, że nie miał stałej pracy, ale jego sprawność fizyczna nie była ograniczona i nie miał innych osób na utrzymaniu.

Czyn oskarżonego powinien być uznany za występki stypizowany w art. 209 § 1a k.k., gdyż uchylił się od łożenia alimentów, określonych orzeczeniem Sądu, zaległość alimentacyjna przekroczyła 3-krotność

<p>miesięcznych świadczeń, wskutek czego syn oskarżonego został narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.</p>			
<p>1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie</p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
<p>P. P.</p>	<p>I.</p>	<p>6 miesięcy pozbawienia wolności</p>	<p>Oskarżony ma 42 lat, jest rozwodnikiem, zdobył wykształcenie średnie, ma na utrzymaniu syna obecnie w wieku 9 lat, był cztery razy karany (k.96).</p> <p>Jednym z podstawowych celów kary jest przekonanie oskarżonego i ogółu społeczeństwa, że popełnienie przestępstwa nie jest opłacalne i wiążą się z tym różnego rodzaju represje i ewentualnie konieczność naprawienia wyrządzonej szkody. Celem kary jest także kształtowanie w społeczeństwie szacunku dla norm prawnych i słuszych interesów innych osób oraz wskazywanie, że reguły współżycia społecznego wykluczają dopuszczalność uchylania się od utrzymania osób najbliższych.</p>

Niewątpliwie okolicznościami obciążającymi jest tylko jedna wpłata ze strony oskarżonego na rzecz syna w okresie ujętym zarzutem, działanie umyślne i narażenie uprawnionego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, stosunkowo długi okres uchylania się od łożenia alimentów oraz karalność oskarżonego (k.96). Okolicznościami łagodzącymi są dokonana wpłata w październiku 2018 r. oraz wpłaty w październiku, grudniu 2019 r. i lutym 2020 r. (k.99) oraz kwietniu i maju 2020 r. (k.141), a także dążenia do stabilizacji życiowej i podjęcia pracy pozwalającej na wykonywanie obowiązku alimentacyjnego (co wynika z wywiadu środowiskowego z k.121-122).

Karą adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu oraz zdolną spełnić swe cele prewencji indywidualnej i ogólnej za przestępstwo uchylania się przez oskarżonego od łożenia alimentów na rzecz syna powinna być kara 6 miesięcy pozbawienia wolności. Biorąc pod uwagę treść art. 69 § 1 k.k. wykonanie tej kary nie może być warunkowo zawieszona.

1.6. inne zagadnienia		
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>		

1.Koszty procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	<p>Oskarżony nie ma stałej pracy, a po uprawomocnieniu się wyroku może odbywać karę izolacyjną, ponadto powinien spłacać alimenty, a obowiązek alimentacyjny trwać będzie jeszcze co najmniej 9 lat, jeśli nie ulegną zmianie okoliczności faktyczne ani prawne sprawy.</p>	
1.Podpis		